

تئور موسیقی

به زبان ساده، با نگاهی تازه

نوشته‌ی مرتضی سرآبادانی

سرنامه	: سرآبادانی، مرتضی، ۱۳۲۹ -
عنوان و پدیدآور	: آموزش تئوری موسیقی ب زبان ساده، با نگاهی تازه / نوشته مرتضی سرآبادانی،
مشخصات نشر	: تهران: چندگاه، ۱۳۸۵،
مشخصات ظاهری	: ۱۰۶ ص: مصور، جدول.
شابک	: ۱۵۰۰۰ ریال: 964-7383-08-8
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: موسیقی - آموزشی .
رده بندی کنگره	: ۴۲۸۲/س/MT1
رده بندی دیویی	: ۷۸۰/۷
شماره کتابخانه ملی	: ۴۹۱۰۹-۸۵

انتشارات چندگاه

نام کتاب: تئوری موسیقی (به زبان ساده، با نگاهی تازه)

نوشته: مرتضی سرآبادانی

نوت نویسی و صفحه آرایی: فروش فمیحی

تایپ: مه بانو اشتری

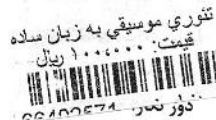
طرح جلد: علیرضا نبی

چاپ: منصور

نوبت چاپ: اول ۱۳۸۵

شمارگان: ۵۰۰۰ نسخه

سپاس از مشتریان عزیز

نشانی و پست الکترونیکی: www.chandgahmusic.com

info@chandgahmusic.com

مقدمات

تعریف موسیقی

موسیقی زبانی هنری در بیان احساسات است که با عناصر صدا - وزن (ریتم - زمان و نیرو) طبق قواعدی ایجاد می‌شود و جریان می‌یابد.

تئوری و عملی در موسیقی

همچون دستور زبان فارسی، به مجموع قواعد و قراردادهای و نشانه‌های مربوط به زبان موسیقی تئوری یا مبانی نظری، و آنجا که اجرا و شنود آن آغاز می‌گردد عملی گفته می‌شود و آموزش موسیقی شامل هر دو بخش است.

ویولن

ویولن آلتو (ویولا)

ویولنسیل

کنتراباس

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷	پیش‌گفتار.....
۸	مقدمات.....
۸	تعریف موسیقی.....
۸	تئوری و عملی در موسیقی.....
۹	خط موسیقی.....
۹	الف: پنج خط حامل.....
۹	ب: تصویر و نام و ترتیب صداها.....
۱۰	پ: کلید و جایگاه صداها.....
۱۳	وسعت صدانویسی.....
۱۳	الف: تعدد کلید.....
۱۴	ب: خط اضافه.....
۱۴	پ: عددگذاری.....
۱۵	ت: حامل مضاعف.....
۱۷	ث: وسعت صدای انسان.....
۱۹	وزن در موسیقی.....
۱۹	الف: کشش‌ها.....
۲۱	ب: سکوت‌ها.....
۲۲	پ: نقطه - دو نقطه.....
۲۲	ت: اجرای مقطوع - نیمه‌مقطوع - بیش‌مقطوع.....
۲۳	ث: نقطه آزاد.....
۲۴	ج: خط اتحاد - خط اتصال.....
۲۴	چ: نُت و طرز نگارش آن.....
۲۹	ریتم و حرکت در موسیقی.....
۲۹	تعریف.....
۲۹	۱ - ضرب.....
۳۰	۲ - شدت اجرا.....
۳۱	۳ - استمرار.....
۳۱	میزان.....

۳۲	کسر میزان
۳۲	انواع ریتم‌ها (میزان‌ها)
۳۳	الف: میزان‌های تک‌بافتی ساده
۳۵	ب: میزان‌های تک‌بافتی ترکیبی
۳۶	پ: میزان‌های چندبافتی ساده
۳۸	ت: میزان‌های چندبافتی ترکیبی
۳۹	نشان دادن ضرب میزان‌ها
۴۰	سَنکپ یا سکتَه
۴۱	ضدضرب
۴۱	استثنائات ریتمی
۴۲	شدت‌های ویژه
۴۵	صدا و فواصل صوتی در موسیقی
۴۵	تعریف
۴۶	انواع فاصله در موسیقی
۴۶	۱ - پرده
۴۷	۲ - نیم‌پرده
۴۸	۳ - ربع‌پرده
۴۸	نام و اندازه‌ی فواصل دورتر
۵۰	فواصل متصل و منفصل
۵۰	فواصل ساده و ترکیبی
۵۱	علائم تغییردهنده‌ی فواصل
۵۳	نیم‌پرده‌ی کروماتیک و دیاتونیک
۵۴	کیفیت فواصل
۵۹	گام یا مایه در موسیقی
۵۹	تعریف
۶۰	انواع گام‌ها
۶۰	۱ - گام‌های کروماتیک
۶۰	۲ - گام‌های دیاتونیک
۶۰	الف: ماژورها
۶۳	علائم ترکیبی در ماژورها
۶۵	گام‌شناسی ماژورها

۶۶	ب: مینورها.....
۶۶	۱ - مینور تئوریک.....
۶۶	۲ - مینور ملودیک.....
۶۷	۳ - مینور هارمونیک.....
۶۷	علائم ترکیبی و غرضی در مینورها.....
۶۸	گام‌شناسی مینورها.....
۶۹	گام‌های همسایه.....
۷۲	انتقال.....
۷۲	۱ - انتقال نظری.....
۷۲	۲ - انتقال عملی.....
۷۳	سازهای انتقالی و غیرانتقالی.....
۷۴	آکورد یا رنگ آمیزی صوتی در موسیقی.....
۷۴	تعریف.....
۷۴	ساخت و نام آکورد.....
۷۶	آکوردهای چهارصدایی.....
۷۷	آکوردهای پنج‌صدایی.....
۷۸	آکوردهای شش‌صدایی.....
۷۹	آکوردهای هفت‌صدایی.....
۸۰	طرز کاربری یا پیوند آکوردها.....
۸۱	مدولاسیون یا تغییر گام.....
۸۴	نشانه‌های قراردادی در موسیقی.....
۸۴	الف: حروف زینت.....
۸۷	ب: انواع تکرار.....
۹۰	نشانه‌های معنایی در موسیقی.....
۹۰	الف: درباره‌ی شدت اجرا.....
۹۰	ب: درباره‌ی حالت ریتم.....
۹۲	پ: درباره‌ی سرعت ریتم.....
۹۳	ت: درباره‌ی معانی دیگر.....
۹۴	ث: واژگان رایج در موسیقی.....
۹۸	ج: اسامی فرم‌های ساختمانی آهنگ‌ها و برخی از واژه‌های مربوطه.....
۱۰۱	جوابیه‌ی پرسش‌ها و تمرین‌ها.....

پیش‌گفتار

پیش‌تر، کتاب آموزش تئوری موسیقی را با روش گفتاری - شنیداری - دیداری و با ویژگی‌های گوییش معلم و پخش نمونه‌های صوتی همراه هفت حلقه لوح فشرده یا نوار که درک مطالب را بهتر می‌گرداند و حس موسیقایی را قوت می‌بخشد به نگارش در آوردم. اینک بر آن شدم تا کتاب حاضر را با ویژگی‌های کاربردی خاصی چون بیان ساده و تمثیلی در شرح مختصر و مفید موضوعات تئوری موسیقی و طرح تمرین و پرسش‌ها در پایان قسمت‌ها به انضمام جوابیه‌ی مربوطه در انتهای کتاب و با ارائه‌ی تصاویری از سازها پیش‌کش هنر دوستان نمایم.

سعی شده با رعایت صحت و جامعیت مطالب از تخصصی برخورد کردن پرهیز گردد تا موجب سهولت آموزش شود، باشد که برای عموم مؤثر افتد، وانگهی علاقمندانی که مایل به درک عمیق‌تر و دریافت حس بیشترند می‌توانند مجموعه‌ی کتاب و CD را اختیار نمایند.

م. سرآبادانی

- ۵۲ - می - دو - ردییز - فادییز - رمینور
 ۵۳ - سل و لا مینور - فا و دو و سی بمل مازور
 ۵۴ -

۵۵ -

سل مازور می مینور لا مینور ر مینور فا مازور می بمل مازور لا مازور سی مازور
 هارمونیک هارمونیک ملودیک هارمونیک فا مازور می بمل مازور لا مازور سی مازور

Sol M Mi m H La m M Re m H Fa M Mi b M La M Mi M
 G Em Am Dm F Eb A E

۵۶ -

- ۵۷ - در ملودیک هنگام بالا رفتن درجه‌ی ۶ و ۷ نیم‌پرده بالا می‌روند و در پایین‌روندگی به جای قبلی برمی‌گردند ولی در مینور هارمونیک فقط درجه‌ی ۷ نیم‌پرده بالا می‌رود. چه در بالا رفتن چه پایین آمدن.

۵۸ - از اسم هر گام مازور فاصله‌ی سوم کوچک پایین می‌آیم و به اسم مینور نسبی‌اش می‌رسیم.

۵۹ - می بمل - فا - سی بمل - لا بمل - سل بمل مازور

۶۰ - از روی هم قرار گرفتن اصوات به فاصله‌ی سوم

۶۱ - براساس شماره‌ی فواصلشان

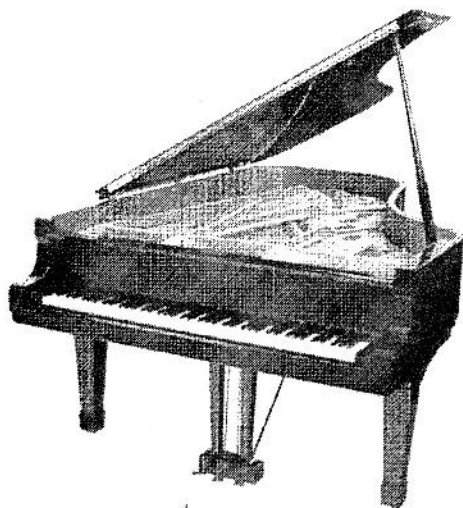
۶۲ - آکورد سه‌صدایی متشکل از فواصل سوم کوچک و پنجم کاسته

۶۳ - آکورد شش‌صدایی است که از افزایش فاصله‌ی سوم روی آکورد نهم به دست می‌آید.

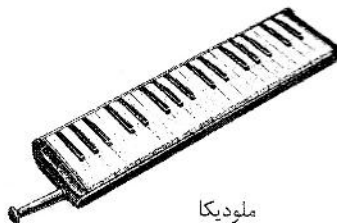
۶۴ - یعنی آکوردی را برای چند ساز یا حنجره با هدف اجرای گروهی روی حامل‌هایی نوشتن.

۶۵ -

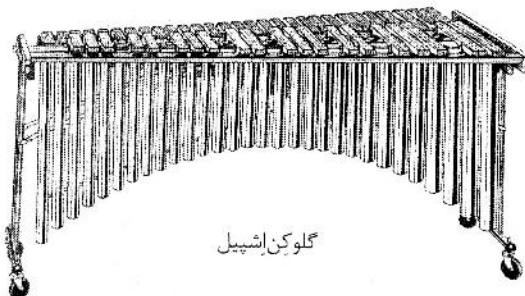
ر مینور دو مازور و سل مازور و می فا مینور سی مینور ر مازور
 ملودیک لا مینور تنوریک مینور تنوریک هارمونیک هارمونیک هارمونیک

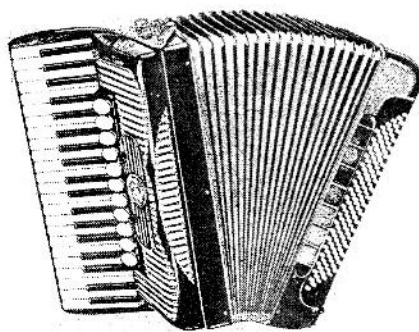
پیانو

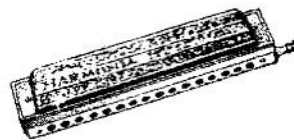
ملودیکا

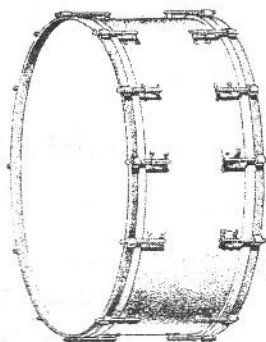
گلوکن ایشپیل

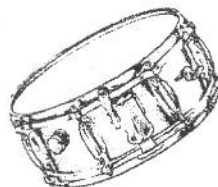
آکوردئون

سازدهنی

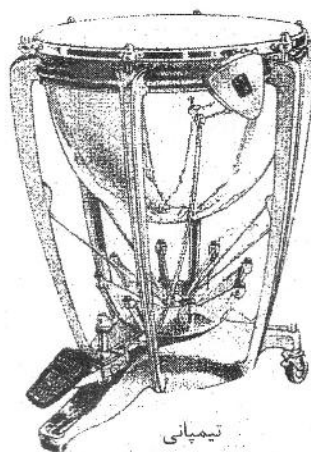
طبل بزرگ

طبل کوچک (سایددرام)

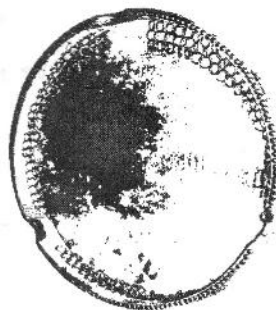
تمیک (ضرب)

تیمپانی

دایره‌زنگی

دف

تقدیمی نشر چندگاه:

(برای آنان که مایلند بیشتر بدانند)

آموزش تئوری موسیقی: شرح کلیه مطالب تئوری به روش گفتاری. شنیداری. دیداری به همراه CD ۷ یا نوار.
آموزش شرایش موسیقی: سلفژ ۴ جلدی، شامل همه‌ی موضوعات و تمرین‌های مربوطه به همراه CD
آموزش کتاب پوزولی اول: ترجمه و توضیح‌حان معلم و اجرای کامل تمرین‌ها به همراه CD ۴

(برای علاقمندان به خوانندگی)

آموزش خوانندگی: اصول و مبانی خوانندگی به انضمام قطعات ارکستری به همراه CD
بازهم آواز: شامل گام خوانی و تمرین‌های صدا سازی و ۱۵ ترانه و شعر به همراه CD

(برای مشتاقان آهنگسازی و تنظیم ارکستر)

آشنایی با زبان موسیقی (آهنگسازی و تنظیم به زبان ساده): مشتمل بر موضوعات مربوط به کمپوزیسیون
و ارکستراسیون به همراه CD

(برای نوازندگان پیانو)

آموزش کتاب پیر: ترجمه و توضیحات آموزشی معلم با اجرای طبیعی و کامل محتویات در CD و
با چاپ مطلوب

تهران | خیابان کارگر جنوبی | خیابان روانمهر | کوچه دولتشاهی | شماره ۳۳۱ | زنگ ۷
تلفن ارسال کتاب: ۰۲۱) ۶۶۹۷۳۱۱۰
نشانی و پست الکترونیک: info@chandgahmusic.com | www.chandgahmusic.com
قیمت: ۱۵۰۰ تومان

